

Nieuwjaarsboodschap Decaan – 7 januari 2014

Geachte collega's,

Net zoals in januari 2013 concludeerde de Rector ook dit jaar dat het “anno 2014” goed gaat met de Vrije Universiteit Brussel: “het aantal studenten, de onderwijskwaliteit, de financiering, het onderzoek, de internationalisering, de tevredenheid van de studenten, de samenwerking met de bedrijfswereld,...het gaat allemaal in stijgende lijn!”

Was het voorbije jaar 2013 ook voor onze faculteit Geneeskunde en Farmacie een goed jaar? Heeft ook “ons” facultair beleidsplan voldoende vruchten afgeworpen?

Ik kan u met enige voldoening bevestigen dat 2013 inderdaad op verschillende punten als een succesvol jaar kan gezien worden, en dat een aantal belangrijke kritische succesfactoren uit ons beleidsplan gehaald werden. Maar er ligt nog heel wat “werk op de plank voor 2014”, en we staan nog voor enkele grote uitdagingen.

Begroting in evenwicht

Eerst en vooral kunnen we tevreden vaststellen dat we onze eerste en grootste prioriteit van ons facultair beleidsplan (ASP-1), het streven naar een begroting in evenwicht, gehaald hebben. Dank zij een gezond financieel beheer en een belangrijke saneringsoperatie zijn we nu uit de rode cijfers en hopen we in 2014, en ook in de volgende jaren, wat meer financiële ademruimte te krijgen.

We hebben niet alleen bespaard en gerationaliseerd, het gaat ook goed met onze faculteit op het vlak van het aantal nieuwe studenten én op het vlak van onze onderzoeksoutput, die verder toegenomen is. We overschrijden duidelijk onze vooropgestelde KPI's op het vlak van genereren van meer inkomsten via onderwijs en onderzoek.

Het aantal studenten is tussen 2009 en 2013 met 21% gestegen (er zal dus niet enkel in Etterbeek, maar ook hier op campus Jette, aan investering in bijkomende auditoria en in bijkomende studentenkamers moeten gedacht worden).

Meer publicaties, meer doctoraten en meer studenten betekent meer centen! Dit vertaalt zich in een verdere toename van het aandeel van de faculteit GF in het genereren van de overheidsinkomsten die de universiteit verwerft op basis van onderwijs en onderzoek.

Maar we zullen ook dit jaar zeer rationeel moeten omspringen met de schaarse middelen en vooral blijven investeren in onze “core-business”, namelijk het onderzoek, en het onderwijs in de domeinen geneeskunde, farmacie, biomedische wetenschappen, gezondheidswetenschappen en gerontologie. De boodschap was (en is anno 2014 nog steeds): “*rationaliseren om te kunnen investeren in de toekomst*”. Een gezond financieel beheer blijft dus één van de topprioriteiten voor het ASP 2 van de faculteit GF.

We willen bovendien in de komende jaren ook nog meer intensief op zoek gaan naar externe financieringsmogelijkheden, bv via leerstoelen, dit vooral om onze niet door de overheid gesubsidieerde Manama opleidingen te financieren, en om onze onderzoekinfrastructuur nog beter uit te bouwen. We moeten in dit verband absoluut tot goede afspraken komen met het UZ, zodat we geen concurrenten worden, en externe middelen die onze ZAP leden verwerven via UZ rekeningen ook meegenomen kunnen worden in het facultair allocatiemodel.

Organisatie van de faculteit: vakgroepen en facultair reglement

Ook op het vlak van de organisatie van de faculteit hebben we onze doelstellingen gehaald. We hebben de vorige jaren het onderzoek op onze campus grondig gereorganiseerd, met de vorming van tien onderzoekscusters die telkens verschillende onderzoeksgroepen samenbrengen. Daarmee hebben we een belangrijke stap gezet naar schaalvergroting en naar een gemeenschappelijk onderzoeksbeleid van faculteit en UZ.

Vorig jaar, in 2013, hebben we ook de vakgroepen gereorganiseerd. De faculteit bestond uit 28 - vaak kleine - vakgroepen, die we nu omgevormd hebben naar 11 grotere vakgroepen (of *academische onderwijsentiteiten*), en één “administratieve” entiteit (waar ATP personeel administratief ondergebracht werd). Daarmee voldoen we niet alleen aan de voorwaarden die de Raad van Bestuur had opgelegd om ons facultair beleidsplan goed te keuren, maar hebben we nu ook een nieuwe organisatiestructuur die een transparante verdeling van middelen en een meer efficiënte manier van decentraal bestuur zal mogelijk maken.

Dergelijke reorganisatie was geen eenvoudige oefening en er zijn daarom veel voorbereidende gesprekken met ZAP leden van de faculteit gevoerd. Voor sommige ZAP leden waren er argumenten om van meer dan één vakgroep deel uit te maken, en zijn er dus soms keuzes moeten gemaakt worden. Ik dank u allen voor uw goede medewerking die het mogelijk gemaakt heeft deze toch moeilijke oefening tot een goed einde te brengen.

De nieuwe vakgroepenstructuur van onze faculteit werd door de Raad van Bestuur op 29 oktober vorig jaar goedgekeurd.

Deze reorganisatie maakte enkele aanpassingen aan het facultair reglement noodzakelijk, en was daarom ook een goede aanleiding om dat reglement ook op een paar andere punten aan te passen, o.a. reeds anticiperend op de voorstellen die uit de GOCO-II (“Governance Commissie”) vergaderingen aan het groeien zijn. Ook hier mijn dank voor de vele constructieve suggesties en commentaren die we van verschillende collega’s kregen, waardoor we snel tot een goede consensus over het nieuw reglement konden komen, zoals bleek uit de unanieme goedkeuring door het facultair college. Het reglement is nu klaar om eind januari ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de Raad van Bestuur.

Manuele Therapie

Het dossier Manuele Therapie heeft een uitstekende oplossing gekregen: de Manama Manuele Therapie blijft behouden binnen onze faculteit en de kost voor de faculteit GF wordt volledig geneutraliseerd door de verhoogde inschrijvingsgelden en een bijkomende leerstoel, zo nodig aangevuld met financiële middelen vanuit de faculteit LK.

We zijn ervan overtuigd dat op het ogenblik dat deze oplossing ook in het facultaire allocatiemodel zal geïntegreerd zijn, onze faculteit duidelijk “groen” zal kleuren. Met deze “win-win” overeenkomst kan de verderzetting van deze opleiding gegarandeerd worden in een nauwe samenwerking tussen de twee faculteiten. De opleidingsraad van deze Manama wordt nu voorgezeten door collega Johan De Mey, die trouwens ook ad interim het beheer van de snijzaal op zich heeft willen nemen, waarvoor onze dank. We wensen de goede samenwerking met de faculteit LK zeker ook op andere vlakken verder te zetten.

Tandheelkundige Kliniek

U herinnert zich dat het voorstel op tafel lag om de Tandheelkundige Kliniek te integreren binnen het UZ Brussel. Het klinisch en academisch luik zouden goed verweven worden, beiden zouden zoveel mogelijk zelfbedruipend worden, en de verwachte baten uit een beter gestuurde patiëntenzorg zouden de academische kost voor een deel kunnen dekken.

Ik moet u spijtig genoeg mededelen dat dit scenario niet doorgaat. De financiële voorwaarden die de UZ directie voor deze integratie stelde waren voor de universiteit te ongunstig op het vlak van de verdeling van de baten versus risico’s om aanvaard te kunnen worden. Ook het in stand houden van een academische component binnen de kliniek werd niet gegarandeerd.

Op basis daarvan heeft de Raad van Bestuur van de VUB op 10 december vorig jaar beslist dat de universiteit de tandheelkundige kliniek in eigen beheer verder zal uitbaten, waarbij het academisch luik onder verantwoordelijkheid van de faculteit blijft. Prof Roberto Cleymaet werd als opdrachthouder en academisch verantwoordelijke aangesteld, en mevrouw Annick Faveere wordt voor 60% naar de tandheelkundige kliniek gedetacheerd en zal de administratieve leiding voor haar rekening nemen. De implementatie van de “nieuwe” tandheelkundige kliniek gaat nu in januari 2014 van start. Als facultair bestuur betreuren we dat de integratie binnen het UZ niet mogelijk bleek, maar we zijn ervan overtuigd dat er met de beslissing van de Raad van Bestuur een heel belangrijke stap gezet is die een einde zal maken aan een lange periode van onzekerheid voor alle betrokken medewerkers en die opnieuw een lange-termijn perspectief zal kunnen bieden, dit met behoud van het academisch luik en met een verderzetting van de samenwerking met de UGent.

Rekruteren van studenten en toelatingsexamen

Naast een gezond financieel beheer zijn het rekruteren van studenten en studierendementverhoging twee andere topprioriteiten voor onze faculteit.

Ik moet u niet uitleggen dat de toekomst van de faculteit GF inderdaad in belangrijke mate bepaald wordt door de instroom in de opleiding geneeskunde. Deze instroom is in Vlaanderen, maar niet in Franstalig Brussel en België, sterk beperkt op basis van maatschappelijk-economische overwegingen. Daardoor is er voor de VUB een bijzonder moeilijke situatie ontstaan doordat veel studenten uit Brussel en omgeving kiezen voor een Franstalige opleiding geneeskunde, omdat er daar geen instroombeperking is. De Franstalige universiteiten werden ook dit academiejaar letterlijk overstroomd door eerstejaars studenten geneeskunde, waarbij hun opleidingscapaciteit ver overschreden wordt. Ze blijven ook een veel te hoog aantal basisartsen afleveren in verhouding tot de toegelaten aantallen in het kader van de contingentering.

We stellen ook vast dat de slaagpercentages voor het toelatingsexamen van studenten komende uit de regio's waaruit wij het meest rekruteren, bijzonder laag is. Dit is zeker zo voor studenten van allochtone afkomst, die in de andere opleidingen van onze faculteit goed vertegenwoordigd zijn, maar die voor het toelatingsexamen arts/tandarts vrijwel volledig kansloos zijn.

Ons aantal eerste jaar studenten arts is de laatste jaren wel gestegen, maar ons marktaandeel blijft te laag. Een verdere toename van ons aandeel in de generatiestudenten geneeskunde blijft voor de komende jaren daarom een topprioriteit. De bijkomende groene middelen die de faculteit hoopt en denkt te krijgen dit jaar zullen daarom in eerste instantie gebruikt worden om initiatieven te financieren die tot doel

hebben het aantal generatiestudenten (in het bijzonder voor de opleiding arts) te verhogen. De initiatieven om een voor de campus specifiek marketing-, communicatie- en rekruteringsbeleid uit te werken samen met de acties die tot doel hebben de leerlingen uit het secundair onderwijs en eerste jaar biomedische wetenschappen te helpen om hun slaagkansen voor het toelatingsexamen te maximaliseren, hebben reeds succes gehad en zullen onverminderd verdergezet worden.

De forse toename van eerste jaar geneeskunde studenten die we dit jaar zien (van 50 naar 72, een stijging van bijna 45%!) toont dat die inspanningen vruchten afwerpen en dat we de ingeslagen weg met nog meer enthousiasme verder moeten bewandelen.

Ik dank van harte alle collega's die hier via hun inzet voor campus event, infodagen en Sid-ins al lang inspanningen leveren. Maar ik doe meteen ook een warme oproep naar de andere collega's, vooral vanuit het artsenkader, om zich eveneens maximaal in te zetten voor de reclutering van studenten voor onze faculteit.

Maar om echt majeure veranderingen van de instroom te bewerkstelligen zullen echter ook politieke oplossingen gevonden moeten worden. Op dit vlak werden reeds heel wat initiatieven genomen.

De decanen van de Vlaamse Geneeskunde faculteiten hebben als gezamenlijk standpunt dat een instroombeperking voor nieuwe studenten geneeskunde best behouden blijft, maar dat het huidige toelatingsexamen op een aantal punten (zoals ondermeer de taalgevoeligheid) moet bijgestuurd worden. Uit voorlopige resultaten van socio-demografisch onderzoek, dat op vraag van onze faculteit door de VUB vakgroep TOR uitgevoerd werd, blijkt inderdaad dat socio-economische en culturele factoren belangrijke determinanten zijn van deelname aan en slaagkansen voor het toelatingsexamen. Het onderzoek toont ook zeer duidelijk de taalgevoeligheid aan van het examen, en alleen al de vaststelling dat de slaagkansen van jongens bijna twee keer groter zijn dan van meisjes roept vragen op over de manier waarop de kandidaat studenten geneeskunde nu geselecteerd worden.

Samen met de andere decanen en met Vlaamse geneeskunde studenten zijn we van mening dat er dringend nood is aan een duidelijk kadaster van actieve artsen, waarbij de verschillende specialiteiten en hun regionale verdeling duidelijk in kaart worden gebracht. Een goed beleid waarbij het aantal instromende studenten beter in overeenstemming zou zijn met de reële noden voor de toekomst, moet op betrouwbaar cijfermateriaal gebaseerd zijn, en dat ontbreekt nu.

Minister Onkelinx en de contingentering

Er is echter vorige maand een nieuw element opgedoken in verband met de problematiek van de instroom van geneeskundestudenten. De federale ministerraad van 6/12/2013 is namelijk akkoord gegaan met een voorstel van Minister Laurette Onkelinx tot

gedeeltelijke opheffing van de contingentering. De minister heeft voorgesteld om de beperking van het aantal artsen af te schaffen voor de specialisaties huisartsgeneeskunde, kinder- en jeugdpsychiatrie, acute geneeskunde, urgentiegeneeskunde en geriatrie, en de federale ministerraad heeft dit voorstel gevolgd. Het ontwerp van KB ligt ondertussen voor advies bij de Raad van State en, tenzij het nog geplande overleg met de Vlaamse ministers Pascal Smet en Jo Vandeurzen de beslissing van minister Onkelinx kan terugschroeven, kunnen we verwachten dat de federale ministerraad dit KB in de tweede helft van deze maand januari zal goedkeuren.

Deze beslissing is in de eerste plaats een middel om de afgestudeerde artsen aan Franstalige universiteiten, waar het contingent veel talrijker overschreden wordt dan aan Vlaamse kant, aan een RIZIV-nummer te helpen. Daardoor riskeert echter de overstrom van Franstalige artsen naar de Vlaamse Rand rond Brussel, en ook dieper in Vlaanderen, verder te stijgen. Bovendien zal de voorgestelde regeling, zoals ook de Vlaamse studenten terecht stellen, wellicht tot twee categorieën artsen leiden. Er moet eerder een oplossing gezocht worden voor de 'overproductie' aan artsen in het Franstalige deel van het land, en de betrokken “knelpunt”specialiteiten, waar er tekorten zijn, moeten aantrekkelijker gemaakt worden.

Volgens de kabinetten Smet en Vandeurzen verdwijnt de wettelijke basis voor het toelatingsexamen als dit ontwerp van KB finaal goedgekeurd wordt. Het zou dus kunnen dat we na deze maand januari met een heel andere situatie geconfronteerd worden, namelijk het afschaffen van het toelatingsexamen arts, en daarmee een enorme toevloed van eerstejaars studenten geneeskunde, wellicht niet alleen vanuit Vlaanderen maar ook vanuit Duitsland en Nederland. Dit zou een enorme uitdaging zijn, met zeker voor de “grote” faculteiten een heel groot risico op kwaliteitsverlies. We moeten ons in ieder geval snel voorbereiden op deze mogelijk nieuwe en totaal andere situatie. In dat geval moet volgens ons ook het voorstel dat onze Rector destijds maakte, namelijk een verdeling van de studenten over de faculteiten in functie van hun opleidingscapaciteit, uiteraard gepaard met een aangepast financieringsmodel, terug hoog op de agenda gezet worden.

Onderwijsvisitaties

Op onderwijsvlak werden heel wat projecten opgestart voor verdere optimalisering en kwaliteitsverbetering van ons onderwijsaanbod, en alle opleidingen worden aangepast aan de algemene onderwijsvisie en aan de kwaliteitsvereisten van de VUB.

Een aantal opleidingen van de faculteit zijn recent met succes aan een visitatie onderworpen. Na de positieve beoordeling in de vorige jaren van de opleidingen Farmacie en Manuele Therapie, kreeg de Manama Disaster Medicine vorig jaar een “uitstekend” als positieve eindbeoordeling, en werd ze voor de volgende 8 jaar geaccrediteerd.

Nog opmerkelijker is het resultaat voor de Manama Specialistische Geneeskunde: deze - voor de faculteit absoluut cruciale - opleiding kreeg vorig jaar als enige in Vlaanderen een positieve eindbeoordeling. Ik heb vorige maand het genoegen gehad om samen met collega Velkeniers als “waarnemer” deel te nemen aan een vergadering georganiseerd door de NVAO (de “Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie”) waar besproken werd hoe het nu verder moet met de drie andere faculteiten geneeskunde die een “negatief” eindrapport kregen van de commissie die de Manama Specialistische Geneeskunde visiteerde. Deze drie faculteiten (Gent, Antwerpen en Leuven) zullen een remediëringsplan moeten voorstellen waarna ze een tijdelijke accreditatie voor drie jaar zullen krijgen, met op het einde van die periode een nieuwe visitatie. Gezien onze positieve indevaluatie zullen wij als enige geneeskunde faculteit dus onmiddellijk een accreditatie voor de volle 8 jaar krijgen. We hebben uiteraard te kennen gegeven dat we in deze periode de opleiding verder willen bijsturen en verbeteren, en ook dat we de interuniversitaire samenwerking in het kader van deze Manama met Gent, Antwerpen en Leuven onverminderd willen verder zetten.

Ook 2013 was een grote uitdaging op onderwijsvlak: twee van onze belangrijkste basisopleidingen werden gevisiteerd: geneeskunde (samen met huisartsgeneeskunde) en korte tijd later ook biomedische wetenschappen. Vooral voor de opleiding geneeskunde kwam deze visitatie op een bijzonder moment. Inderdaad, sinds oktober 2012 is de opleiding geneeskunde van 7 naar 6 jaar gereduceerd. De visitatie kwam er dus in volle overgangperiode.

We hebben er echter op basis van het voorlopige verslag van de twee visitatiecommissies alle vertrouwen in dat ook deze onderwijsvisitaties dit jaar tot een positieve eindbeoordeling en een verlenging van de accreditatie zullen leiden. We zijn dank verschuldigd aan de vele collega’s die hieraan meewerkten, en in het bijzonder aan Prof Pouliart, Prof Velkeniers en Prof Van den Branden. Met de instellingsreview in aantocht denk ik dat de kans dat onze faculteit binnenkort (voorjaar 2016) nog eens gevisiteerd wordt zeer reëel is, en dat we dus terug beroep zullen moeten doen op al deze collega’s.

Internationalisering, onderzoek, valorisatie, EhB en UGent

Voor de vele andere elementen van het beleidsplan voor de komende jaren verwijs ik u naar het facultair ASP-2 zoals het in oktober door de Raad van Bestuur werd goedgekeurd. U zal daarin o.a. kunnen lezen dat we nog meer inzetten op internationalisering door buitenlandse verblijven van docenten, assistenten en studenten aan te moedigen, meer Erasmus beurzen te verwerven en ons Engelstalig onderwijsaanbod verder uit te bouwen. We voorzien ook het aanstellen van een facultaire “opdrachthouder Internationalisering”. Op het vlak van onderzoek beogen we een verdere verhoging van omvang en kwaliteit van de onderzoeksoutput, het creëren van

loopbaanmogelijkheden voor onze onderzoekers en het verwerven van meer nationale en internationale onderzoeksmiddelen. We vermelden hier met fierheid dat een van onze onderzoekers, prof Mathieu Vinken, een ERC grant heeft binnengehaald! We willen verder investeren in faciliterende onderzoeksinfrastructuur, en ook valorisatie wordt een aandachtspunt. De samenwerking met de Erasmushogeschool zal verder gezet worden, evenals met de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen van de UGent, onze alliantiepartner, dit laatste via samenwerking binnen een nieuwe master Public Health en ook in het kader van onze Master Biomedische Wetenschappen.

Een “Universitair Medisch Centrum” (UMC) met een adequate governance

In ons beleidsplan staat: *“De Faculteit GF wil zich tegen 2016 samen met haar partners op de campus Jette profileren als een internationaal erkende “Brussels Health Campus”, waar kwaliteitsvol (bio)medisch en farmaceutisch onderwijs, ondersteund door excellent wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke dienstverlening op vlak van gezondheid, inclusief topreferente patiëntenzorg, verenigd worden.”*

We blijven ervan overtuigd dat we dit enkel kunnen realiseren als de faculteit GF en het UZ, en bij uitbreiding de andere hier aanwezige partners zoals de faculteit LK en de Erasmushogeschool, tot betere samenwerking en grotere integratie komen.

Er is de voorbije jaren vooruitgang geboekt en een aantal concrete zaken werden gerealiseerd. De UMCOR, een gemeenschappelijke onderzoeksraad voor UZ en faculteit GF voorgezeten door de vicedecaan onderzoek, is opgericht en functioneert. Er is meer transparantie gecreëerd in verband met de kosten en de financiële middelen verbonden aan het universitair karakter van het UZ. Er is een conventie tussen UZ en universiteit overeengekomen. Het “UMC comité” is ondertussen ook opgericht maar heeft op dit ogenblik enkel adviserende bevoegdheid. Een verdere uitbouw van een adequate UMC governance is echter een absolute noodzaak voor het herstel en het behoud van het academisch karakter van het UZ. Dit academisch profiel is een “sine qua non” voor het behoud en de verdere groei van een volwaardige opleiding geneeskunde, en daarmee ook voor het voortbestaan van de faculteit.

Er zijn in de loop van de eerste helft van 2013 in het kader van de GOCO I besprekingen een aantal voorstellen geformuleerd voor aanpassingen aan het organiek statuut van de VUB die de universiteit zouden toelaten structureel meer waarborgen te krijgen voor het behoud van het academisch karakter van het UZ, en waarover aanvankelijk een brede consensus gegroeid was.

Het huidige delegatiebesluit, dat dateert van 2008 en dat voor onbepaalde termijn loopt, geeft volledige delegatie over het beheer van het UZ aan de huidige RUZ. Eén keer per jaar neemt de Raad van Bestuur van de VUB akte van de rekeningen van het UZ.

In GOCO I wordt voorgesteld dat (naar analogie met bv de KU Leuven) het strategisch plan, de begroting en de rekeningen van het UZ zouden goedgekeurd worden door de toekomstige Universitaire Raad van de VUB. Het is spijtig dat de implementatie ervan, oorspronkelijk gepland voor 1 oktober 2014, nu uitgesteld werd tot 1 oktober 2016.

De GOCO I voorstellen zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur van begin juli, hielden ook in dat (net zoals in Leuven) de Gedelegeerd Bestuurder en de Algemeen Beheerder van het UZ door de Universitaire Raad zouden worden aangesteld, geëvalueerd en ontslagen. Dit is echter later terug gewijzigd; nu wordt voorzien dat dit zal gebeuren door het toekomstige Bestuurscollege van het UZ, waarvan ze zelf effectief lid zullen zijn.

Eind juni 2013 stond nog een andere, volgens het facultair bestuur zeer belangrijke stap voorwaarts in de GOCO I voorstellen, die spijtig genoeg ook geschrapt werd na tussenkoms van het UZ. Het voorstel was dat het UMC comité vanaf oktober 2014 zou voorgezeten worden door een academicus, gewoon hoogleraar, aangesteld door de Raad van Bestuur van de VUB op voordracht van de Rector (en na advies van UZ en faculteit). Deze academische voorzitter zou belast worden met het UMC beleid, met name het afstemmen van het beleid van de faculteit GF, het UZ Brussel en de centrale diensten van de VUB. Als academisch verantwoordelijke zou deze voorzitter waken over het behoud van het universitair karakter van het UZ Brussel, erop toezien dat het UZ haar academische opdracht volbrengt en een brugfunctie vormen tussen het UZ, de faculteit GF en de Universiteit. Deze academische voorzitter zou tot het rectorencollege behoren en vanuit die hoedanigheid als stemgerechtigd lid in de Academisch Raad en met raadgevende stem in de Universiteitsraad zetelen, en tevens ex officio stemgerechtigd lid zijn van het bestuursorgaan van het UZ Brussel.

Het facultair bestuur zag in deze GOCO voorstellen een zeer belangrijke stap vooruit, een structurele aanpassing die volgens ons tot een betere integratie van UZ en faculteit zou leiden, en die ook zou toelaten om de band tussen UMC enerzijds en de universiteit anderzijds verder te onderhouden en te versterken. We waren dan ook (zeer) ontgoocheld toen, op basis van juridische argumenten die te maken hebben met “het zgn. bedreigen van de autonomie van het UZ”, deze voorstellen eind juni terug geschrapt werden.

Bovendien werd daarna de eerder door de Raad van Bestuur goedgekeurde “tweede fase”, waarbij het UMC comité voor een aantal domeinen bindende adviesbevoegdheid zou krijgen, eveneens terug geschrapt.

Daarmee blijft het UMC comité een zuiver adviserend orgaan dat niet echt de middelen krijgt om het academisch karakter van het UZ te kunnen waarborgen. Gezien (in tegenstelling tot de situatie in andere universitaire ziekenhuizen) de faculteit GF bij ons ook geen enkele vertegenwoordiging heeft in het Directiecomité van het UZ, blijven we als faculteit (en universiteit) dus volledig afhankelijk van wat de Voorzitter en de Directie van het UZ al dan niet beslissen in verband met het academisch karakter van het ziekenhuis.

Dit is des te meer verontrustend nu door de crisis en door een aantal maatregelen van minister Onkelinx de financiële situatie van universitaire ziekenhuizen, nog meer dan van algemene ziekenhuizen, moeilijk wordt (-ik verwijs naar het recente persbericht vanuit de Raad van Universitaire Ziekenhuizen-). In vergelijking met bv Nederland is het duidelijk dat de financiering door de overheid van de universitaire functie de bijhorende kost ervan helemaal niet dekt. Daardoor komt, zeker voor het UZ Brussel met het eind vorig jaar gestarte financieel actieplan, het behoud van het academisch profiel nog meer onder druk te staan.

Het facultair bestuur ziet het behoud van het academisch profiel van het UZ als de grootste bedreiging én uitdaging voor 2014 en de volgende jaren. We betreuren dat er een aantal goede voorstellen, die niet alleen door ons maar ook door de Rector gelanceerd werden, terug geschraapt werden vorig jaar. Nochtans was reeds in ASP-1 van de universiteit op voorstel van de rector de “verdere uitbouw van een universitaire (bio)medische campus te Jette” als een “strategische entiteit” geselecteerd, en ook binnen ASP-2 bleef de verdere uitbouw van een “verzelfstandigd UMC” een strategische prioriteit.

Om het met de wijze woorden van Sir Winston Churchill te zeggen: “*Succes is going from failure to failure without loss of enthousiasm*”. We zullen daarom met voortgezet enthousiasme blijven streven naar een volwaardige UMC governance. We zijn ervan overtuigd dat dit de enige realistische weg is om het voortbestaan van een volwaardige opleiding geneeskunde, en dus eigenlijk van geheel de faculteit, veilig te stellen. De faculteit en haar bestuur kunnen hiervoor niet verantwoordelijk worden gesteld als de noodzakelijke randvoorwaarden niet tot stand kunnen gebracht worden. We hopen daarom dat we samen met het UZ, én met steun van de Rector, in de loop van dit jaar 2014 terug stappen in de goede richting zullen kunnen zetten.

Emeriti

Bij het begin van het nieuwe jaar is het eveneens een traditie om kort hulde te brengen aan de collega's die vorig jaar op emeritaat gingen (ik doe dat in alfabetische volgorde).

- Prof Axel Bossuyt was erbij van bij de start van het toenmalige AZ-VUB en van deze campus in 1977. Hij studeerde af als arts aan de VUB in 1973, en verdedigde zijn doctoraatsthesis in 1982. Hij werd erkend eerst als internist in 1978, en een jaar later, in 1979, als specialist nucleaire geneeskunde. Hij werd diensthoofd van de dienst nucleaire geneeskunde in het UZ, en binnen de faculteit was hij gewoon

- hoogleraar. Hij verrichtte zeer succesvol onderzoek binnen verschillende domeinen van de nucleaire geneeskunde. Dit resulteerde in een grote uitstraling zoals blijkt uit de talrijke publicaties, doctoraten en internationale prijzen die collega Bossuyt op zijn naam heeft staan. Zijn onderwijsopdracht was breder dan alleen nucleaire geneeskunde, zo is hij gedurende jaren ook betrokken geweest bij het fysiologie onderwijs. Tenslotte moet ik melden dat we collega Bossuyt ook erkentelijk zijn omdat hij daarenboven diverse beleidsfuncties op zich genomen heeft, zowel in het ziekenhuis (o.a. lid medische raad, Commissie ethiek, fonds Gepts,...) als in de faculteit (o.a. afgevaardigde in de onderzoeksraad, vicedecaan, en voorzitter van de evaluatie en promotiecommissie), dit naast vertegenwoordiging van de faculteit in externe structuren.
- Prof Hugo de Boeck is eveneens een van de pioniers van deze campus. Hij studeerde af als arts aan de VUB in 1977 en begon dan onmiddellijk zijn opleiding tot orthopedist in het pas opengegane AZ-VUB. Collega De Boeck werd erkend als orthopedist in 2001 en bleef geheel zijn artsenloopbaan een zeer actief staflid binnen de dienst orthopedie, waar hij de afdeling kinderorthopedie uitbouwde. Hij behaalde het doctoraat medische wetenschappen in 2001 en zijn onderzoek, dat tot een lange lijst publicaties leidde, situeerde zich vooral in het domein van de kinderorthopedie. Hij heeft ook gedurende vele jaren het onderwijs in dit domein verzekerd, en was actief binnen het onderwijs anatomie én binnen de faculteit LK. Hij vertegenwoordigde onze faculteit in verschillende commissies.
  - Prof Etienne De Groot heeft een nogal bijzonder curriculum. Hij studeerde af als arts aan de Rijksuniversiteit Gent in 1973, waarna hij een praktijk als huisarts startte te Boom. Collega De Groot combineerde die huisartsenpraktijk met nogal wat andere zaken: hij studeerde ook rechten aan de VUB, en behaalde zijn licentiaat diploma in de rechten in 1980. Hij was ook politiek actief: eerst schepen, en daarna burgemeester van Boom; maar ook Volksvertegenwoordiger, Voorzitter en ondervoorzitter van diverse Kamercommissies, Lid van de Vlaamse Raad. Deze merkwaardige professionele loopbaan die begon als arts, en later politicus, evolueerde verder naar een functie als topjurist: in december 1999 werd prof De Groot immers rechter van het toenmalige “Arbitragehof”, het huidig “Grondwettelijk Hof”, een functie die hij nog voor enkele jaren zal vervullen. Op het academische vlak heeft hij sinds 1987 verschillende onderwijsopdrachten in domeinen gerelateerd aan medisch recht, ethiek en deontologie op zich genomen. Hij was sinds 2001 aangesteld als deeltijds Onderwijsprofessor en niet alleen aan de faculteit GF maar ook aan de faculteit LK verbonden. Hij was lid van het Raadgevend Comité voor Bio-Ethiek van de Ethische Commissie van het UZ.

Tevens vermeld ik nog graag dat prof De Groot, vorige maand (dus op 65-jarige leeftijd), met succes zijn doctoraat in de Medische Wetenschappen heeft verdedigd.

- Prof Walter Foulon studeerde af als arts aan de VUB in 1973 waarna hij eerst enkele jaren als huisarts actief was alvorens te beginnen aan zijn specialisatie. Hij werd erkend als specialist gynecologie-verloskunde in 1981, maar was verbonden aan het toenmalige AZ-VUB sinds oktober 1979. Zijn klinische interesse ging snel naar verloskunde en prenatale geneeskunde. Hij werd diensthoofd van de dienst verloskunde in het UZ, een dienst die maar bleef groeien en die hij uitbouwde tot een van de grootste en belangrijkste verloskundige klinieken van het land. Prof Foulon deed succesvol klinisch onderzoek over verschillende topics binnen de verloskunde en prenatale geneeskunde, maar hij is internationaal vooral gekend voor zijn onderzoek i.v.m. prenatale infecties, zoals toxoplasmose en congenitale cytomegalovirus infecties. Dit onderzoek resulteerde in een lange lijst publicaties en een doctoraat dat hij met succes verdedigde in 1992. Prof Foulon stond gedurende vele jaren in voor het onderwijs in de verloskunde, en voor de opleiding van toekomstige specialisten gynecologie-verloskunde. Hij werd eerst gastprofessor, later (in 1997) docent en hoofddocent. We zijn hem zeer erkentelijk dat hij bereid was ook na zijn emeritaat dit jaar het onderwijs in de obstetrie te verzekeren.
- Prof Hovhanes (“Jan”) Kartounian studeerde af als arts aan de ULB in 1972 en begon een paar jaar later een solo-huisartsen praktijk te Merchtem, waar hij ook als stagemeester heel wat toekomstige huisartsen vormde. Hij werd professor Huisartsgeneeskunde aan onze faculteit in 1998, coördinator stages huisartsgeneeskunde en een van sleutelfiguren bij de uitbouw van het onderwijs huisartsgeneeskunde aan de VUB. Hij had steeds veel aandacht voor de sociale kant van de geneeskunde en de samenwerking tussen de verschillende lijnen. Hij was ook politiek actief, o.a. als schepen cultuur en sociale zaken in Merchtem, en is als vertegenwoordiger van de faculteit reeds verschillende jaren lid van de raad van bestuur van het UZ.
- Prof Rudi Van de Velde is de enige onder de emeriti die geen arts is. Hij behaalde in 1973 het diploma Burgerlijk Electro Technisch Werktuigkundig Ingenieur aan de VUB. Hij behaalde zijn doctoraat in 1995. Van bij de start van het toenmalige AZ VUB was hij verantwoordelijk voor de medische en administratieve informatieverwerking, informatie systemen en telecommunicatiesystemen. Als Directeur IT werd hij een internationale autoriteit op het vlak van de Medische Informatica en dankzij hem werd het UZ werkelijk toonaangevend op dit vlak. Dit

blijkt uit de talrijke boeken, publicaties, lezingen en verblijven in het buitenland en zijn betrokkenheid in talrijke R&D projecten. Hij ontwikkelde een expertsysteem dat niet alleen medische en administratieve patiëntengegevens kan beheren, maar dat ook toelaat om “online decision support” te bieden aan voorschrijvende artsen. De door hem in het UZ ontwikkelde software werd trouwens ook in verschillende andere ziekenhuizen geïnstalleerd. Prof Vandevelde werd twee keer verkozen als ICT manager van het jaar. Als buitengewoon hoogleraar aan de faculteit GF was hij verantwoordelijk voor het onderwijs in het domein van de medische informatica, en we zijn ook hem zeer erkentelijk dat hij na zijn emeritaat dit academiejaar nog bereid was om dat onderwijs te verzekeren.

In mijn persoonlijke naam en in naam van de faculteit, dank ik al deze collega's voor hun jarenlange inzet. Zij waren en blijven echte “VUB-ers” en ik ben er zeker van dat we op hun steun en medewerking zullen kunnen blijven rekenen.

Ik wil ook hulde brengen, dames en heren, aan de ATP personeelsleden (leden van het administratief en technisch personeel) die vorig jaar op pensioen gingen. Sommigen onder hen waren er bij de start van deze campus reeds bij, anderen zijn meer recent onze ploeg komen versterken. Maar allen hebben ze binnen hun specifieke rol en taken bijgedragen tot de groei van onze campus. We zijn hen onze dank verschuldigd en we wensen hen toe dat ze nog veel jaren in goede gezondheid van een welverdiende rust zullen kunnen genieten.

Vertrouwen en samenwerking

Ondanks de teleurstelling over de evolutie van het UMC project kunnen we stellen dat we allemaal samen veel gerealiseerd hebben vorig jaar. Ik dank u, mede in naam van de andere leden van het facultair bestuur voor het in ons gestelde vertrouwen en beloof u dat we ook dit jaar, daarin ondersteund door onze administratieve secretaris en haar team, met veel goesting en enthousiasme zullen verder werken aan de toekomst van onze faculteit. We hopen dat we verder op uw steun en constructieve samenwerking zullen kunnen blijven rekenen. Ook de goede samenwerking met de andere faculteiten, -niet enkel de faculteit LK-, en met de universitaire overheid willen we zeker verder zetten.

Ik wens ook uitdrukkelijk nog eens mijn dank te betuigen aan drie eminente topmensen uit de Belgische “Gezondheidszorgwereld” die in 2013 aanvaard hebben om UMC Fellow te worden: mevrouw Maggie De Block, mevrouw Yolande Avontrodt en de heer Jo De Cock. Alle drie hebben ze zonder enige aarzeling voor de komende drie jaar hun medewerking en steun aan de faculteit en het UZ toegezegd. Ze zullen ongetwijfeld een belangrijke meerwaarde betekenen, niet in het minst voor onze netwerking.

Mede namens het facultair bestuur wens ik u allen een succesvol en boeiend 2014 met in de eerste plaats een goede gezondheid, veel warmte en voldoening zowel op het professionele als op het persoonlijk vlak.

Alain Dupont